Raport de evaluare externă de progres

Instituţia organizatoare de studii universitare de doctorat (IOSUD): Universitatea de Artă şi Design din Cluj-Napoca

Şcoala / Şcolile universitare de doctorat: DSUD Arte vizuale

I. Introducere[1]

*Prezentul raport de evaluare externă este realizat în cadrul **evaluării intermediare** pentru analiza raportului de progres al Domeniului de studii universitare de doctorat Arte vizuale din cadrul IOSUD a Universității de Arte si Design din Cluj-Napoca.*

Componența comisiei de evaluare intermediară:

- *Prof. univ. dr. IONIȚĂ Laura Codrina - Universitatea Națională de Arte „George Enescu“ din Iaşi*
- *Stud. FECHETE Cornelia-Florina - Universitatea Politehnica Timişoara*
- *POPESCU Ioana Georgiana - Expert din Direcția Asigurarea Calității, responsabil suport activitate a CPS – Arte, Arhitectură, Urbanism, Educație fizică și Sport*

Universitatea de Artă şi Design din Cluj-Napoca (UAD Cluj-Napoca) a fost înființată în perioada interbelică, sub numele de Şcoala de Arte Frumoase din Cluj, devenind mai apoi Institutul de Arte Plastice „Ion Andreescu”, iar după Revoluţia din decembrie 1989 şi până în anul 2000 Academia de Arte Vizuale „Ioan Andreescu”.

UAD Cluj-Napoca a devenit instituție organizatoare de doctorat, IOSUD, în 2003, prin Ordinul Ministrului 4111/2003, în domeniul *Arte vizuale*. Dat fiind specificul monodisciplinar al universității, în structura UAD Cluj-Napoca se regăsește **o singură școală doctorală** – Școala doctorală a UAD Cluj-Napoca – ce oferă **un singur program de studii universitare de doctorat, acesta fiind în domeniul arte vizuale.** În intervalul 2003-2021 și-au desfășurat activitatea în cadrul școlii doctorale zece conducători de doctorat, fiind susținute, în același interval, 210 teze de doctorat, iar în intervalul 2021-2024 au fost 7 îndrumători de doctorat, fiind susținute un număr de 53 de teze.

Ultima evaluare a Școlii doctorale a avut loc în 2021. La acea dată Școala Doctorală pentru domeniul *Arte vizuale* funcționau un număr de patru cadre didactice-conducători de doctorat (Prof. univ. dr. Ioan SBÂRCIU; Prof. univ. dr. Radu-Călin SOLOVĂSTRU; Prof. univ. dr. Ioan HORVATH-BUGNARIU și Prof.univ.dr.habil. Vlad ȚOCA) care îndrumau un număr total de 87 de studenti doctoranzi, înmatriculați la data întocmirii raportului. Dintre conducătorii de doctorat, toți patru erau titulari la UAD, doi la IOSUD pe perioadă nedeterminată, unul titular in prelungire pe perioadă de un an și unul titular UAD cu plata cu ora la IOSUD. La UAD Cluj-Napoca exista la acea dată numai doctorat științific. În prezent la UAD Cluj-Napoca există posibilitatea de a se organiza atât doctorat științific, cât și doctorat profesional.

În intervalul 2021-2024 au mai susținut abilitarea 8 cadre didactice (Lec. Dr . Bera Olimpia Gergeta, Prof, univ, dr. Iacob Bogdan Teodor, prof univ, dr. Radu Pulbere, Prof. Univ. Dr. Fabini Dana, conf. Univ, dr. Dobriban Emil, Conf. Univ. Dr. Ghinea Laura, Prof. Univ. Dr. Moraru Nelia-Liliana), dintre care 5 au fost cooptate în cadrul Școlii doctorale, iar unul este în procesul de cooptare în Școala doctorală.

Prin urmare, alături de cei trei conducători de doctorat care existau deja în Școala doctorală în momentul evaluării din 2021, prof univ. Dr. Vlad Toca, prof. Univ. Dr. Radu-Călin Solovăstru și Prof. Univ. Dr. Ioan Sbîrciu, în Școala doctorală există în momentul de față 8 conducători de doctorat (6 titulari și 2 asociați). În momentul redactării raportului de autoevaluare intermediară existau un număr de 68 de

[1] De fiecare dată când este aplicabil, informațiile vor fi prezentate și în funcție de gen.

studenți doctoranzi în stagiu și 19 studenți doctoranzi în perioada de grație.

Prevederile legislative din ultima perioadă au dus la unele modificări în privința funcționării școlilor doctorale, printre care includerea în comisiile de îndrumare de doctorat a unui cadru didactic din afara universității.

Activitatea de cercetare a Școlii doctorale a presupus organizarea între 2021-2024 a peste 30 de expoziții de artă concepute și curatoriate de profesorii coordonatori de doctorat, a unui simpozion național în 2022 și a unui volum colectiv dedicat doctoranzilor, articole și studii publicate în reviste de specialitate, participarea doctoranzilor la ateliere creative și altele.

Studenții doctoranzi au posibilitatea de a desfășura activități de cercetare în cadrul centrelor de cercetare, Centrul de excelență în creația artistică.

II. Aprecieri asupra implementării recomandărilor formulate în cadrul REE

Concluziile în urma evaluării din 2021 au relevat faptul că Școala doctorală are o bază materială remarcabilă, cu săli destinate tuturor subdomeniilor de cercetare, o digitalizarea extrem de bine actualizată și o multifuncționalitate a atelierelor și a centrelor de cercetare, precum și a aparaturii dedicate; de asemeni, mobilitatea extraordinară a studenților doctoranzi si a cadrelor didactice implicate în Școala doctorală, mai ales prin programe Erasmus+, au făcut ca peste 90% dintre studenți să fi beneficiat de o bursă de acest fel; lucrul acesta este în legătură cu o vizibilitatea națională remarcabilă și o libertate a studenților de a-și expune abilitățile artistice.

În dorința de îmbunătățire a școlii doctorale, recomandările formulate în cadrul vizitei din 2021 au vizat diverse aspecte, precum creșterea numărului de conducători de doctorat, extinderea relațiilor internaționale, eficientizarea site-ului și a informațiilor transmise către studenți, practici mai eficiente de atragere a studenților, creșterea finanțării cercetărilor doctoranzilor și altele. Le vom prelua pe rând pentru a exemplifica fiecare situație în parte și pentru a discuta măsurile care au fost luate. Prin urmare recomandările au fost:

1. Creșterea numărului de conducători de doctorat în cadrul Scolii doctorale. în așa fel încât numărul de studenți repartizați fiecărui coordonator să nu fie mai mare de opt;

Raportul de autoevaluare intermediară menționează că de la ultima evaluare în Școala doctorală s-au cooptat încă cinci profesori coordonatori de doctorat, în așa fel încât acum În Școala doctorală sunt 8 conducători de doctorat (3 dintre ei încă de la precedenta evaluare, cinci admiși în acest interval). Prin urmare numărul de studenți repartizați fiecărui conducător de doctorat este mai mult mai mic față de cel care era la evaluarea anterioară. Criteriul rămâne parțial îndeplinit, Raportul de evaluare parțială arată faptul că numărul doctoranzilor conducătorilor de doctorat care depășeau cu mult numărul de 12 a scăzut în fiecare an, astfel ajungând în 2024-2025 ca numărul de coordonatori să se dubleze și ca nici un conducător sa nu mai depășească numărul de 12, rămânând totuși 5 cu mai mult de 8 doctoranzi. Situația este prevăzută a intra în normal până în anul următor

2. Creșterea numărului de cursuri predate în cadrul scolii doctorale, si diversificarea acestora;

Raportul de evaluare parțială menționează că în planul de învățământ al Școlii doctorale sunt prevăzute cursurile:

- Antropologia sistemică a artei
- Metodologia cercetării științifice
- Cercetări avansate în artele vizuale
- Etică și integritate academică

3. Practici mai eficiente de atragere a studenților absolvenți ai altor instituții de învățământ din țară;

Universitatea a făcut eforturi în ultimii ani pentru atragerea cât mai eficientă a absolvenților din alte centre universitare către Școala doctorală a Universității de Arte din Cluj.

4. Extinderea relațiilor internaționale la nivel de SDA în vederea cooptării experților internaționali ca referenți în comisiile de susținere a tezelor de doctorat și, eventual și în comisiile de îndrumare; Invitarea unui număr mai mare de referenți externi, pentru a exista posibilitatea reducerii numărului de teze alocate unui singur referent;

Schimbarea legislației în privința organizării comisiilor de îndrumare în școlile doctorale impune prezența obligatorie în comisie a unui cadru didactic extern. Prin urmare comisiile vor avea obligatoriu și prezență externă. În afară de aceste prevederi legale, Școala doctorală și universitatea au făcut eforturi pentru extinderea relațiilor și colaborărilor internaționale, cât și a celor cu alte universități din țară, prin simpozioane realizate în colaborare între universități, prin invitarea studenților doctoranzi ai altor instituții să expună în cadrul universității, prin colaborări la volume colective și alte manifestări științifice și artistice.

5. Alocarea bugetului aferent IOSUD –UADC si respectiv Scolii doctorale de Arte din veniturile studiilor universitare de doctorat pentru posibilitatea calculării procentului de 10%. Informarea studenților doctoranzi cu privire la posibilitatea accesării acestor fonduri si acordarea lor pe baza de proiecte personale, direct pentru finanțarea cercetării doctorale.

Raportul de progres - evaluare intermediară consideră indicatorul în continuare parțial îndeplinit, menționând faptul că regulamentul Școlii doctorale prevede finanțarea în proporție de 10% a formării profesionale a doctoranzilor, iar realitatea a evidențiat o creștere a acestor deconturi de cheltuieli cu finanțarea doctoranzilor, prevăzându-se ca până la următoarea evaluare indicatorul să fie îndeplinit.

6. Preocuparea permanentă si dezvoltarea în continuare, într-o proporție cât mai mare, a accesului la baza materială și la surse de documentare, și a facilităților oferite studenților doctoranzi; O informare mai eficientă a studenților în privința posibilității accesării bazelor de date internaționale și multiplicarea numărului de baze de date; O mai eficientă organizare a informațiilor din site-ul doctoral, astfel încât acestea să fie accesibile mult mai ușor din partea persoanelor nefamiliarizate cu site-ul;

Universitatea a făcut eforturi pentru eficientizarea site ului si pentru o cât mai propice comunicare și informare a candidaților și studenților cu privire la posibilitățile și ofertele școlii doctorale, cât și cu privire la posibilitățile de cercetare și de dezvoltare a studiilor prin accesul la bazele de date internaționale. Colaborările s-au extins și s-au eficientizat și prin relaționarea directă între directării școlilor doctorale de profil din țară, prin organizarea de manifestări și acțiuni comune.

7. O evidență mai clară a situației școlare a studenților doctoranzi si realizarea anuală a exmatriculărilor studenților care nu mai îndeplinesc condițiile necesare statutului de doctorand; Rata de exmatriculare a studenților doctoranzi, inclusiv în urma renunțării la studii, la 3, respectiv 4 ani de la admitere să nu depășească 30%.

Raportul de autoevaluare intermediară demonstrează prin cifre concrete că Școala doctorală a realizat o mai eficientă evidență a studenților doctoranzi , nemai existând atât de mulți studenți în situația de prelungire a studiilor. Din raport reiese că în perioada raportată un singur student este retras de la studii

8. Alocarea bugetului aferent IOSUD –UADC si respectiv Scolii doctorale de Arte din veniturile studiilor universitare de doctorat pentru posibilitatea calculării procentului prevăzut. Informarea studenților doctoranzi cu privire la posibilitatea accesării acestor fonduri si acordarea lor pe baza de proiecte personale, direct pentru finanțarea cercetării doctorale.

Raportul de evaluare intermediară relevă faptul că universitatea face eforturi pentru a finanța cât mai eficient documentarea și cercetarea studenților doctoranzi

9. Invitarea unui număr mai mare de referenți externi, pentru a exista posibilitatea reducerii numărului de teze alocate unui singur referent. Numărul de teze de doctorat alocate unui anumit referent provenind de la o instituție de învățământ superior, alta decât IOSUD evaluată, nu trebuie să depășească două (2) pentru tezele coordonate de același conducător de doctorat, într-un an.

Raportul menționează ca rămâne criteriul parțial îndeplinit pentru 2023-2024, urmând ca pentru anul 2024-2025 să fie total îndeplinit

10. Invitarea unui număr mai mare de referenți externi, pentru a exista posibilitatea reducerii numărului de teze alocate unui singur referent. Raportul dintre numărul tezelor de doctorat alocate unui anumit referent științific provenit de la o altă instituție de învățământ superior decât cea în care se organizează susținerea tezei de doctorat și numărul tezelor de doctorat susținute în același domeniu de doctorat din cadrul școlii doctorale nu trebuie să fie mai mare de 0.3, prin raportare la situația înregistrată în ultimii cinci ani. Se analizează doar dacă în domeniul de doctorat evaluat au fost susținute minimum zece teze de doctorat în ultimii cinci ani

Criteriul rămâne parțial îndeplinit, urmând a fi îndeplinit în totalitate în 2024-2025.

11. Traducerea integrală a site-ului într-o limbă de circulație internațională; O mai eficientă organizare a informațiilor din site-ul doctoral, astfel încât acestea să fie accesibile mult mai ușor din partea persoanelor nefamiliarizate cu site-ul; Preocuparea permanentă si dezvoltarea în continuare, într-o proporție cât mai mare, a accesului la baza materială și la surse de documentare, și a facilităților oferite studenților doctoranzi;

III. Concluzii şi recomandări

Raportul de autoevaluare intermediară relevă un interes susținut și o preocupare permanentă a universității în eforturile de a îmbunătăți mereu calitatea actului didactic doctoral și de a rezolva recomandările din raportul de evaluare. Pentru toate recomandările s-au făcut eforturi evidente în vederea implementării lor, și chiar dacă unele nu au fost în totalitate rezolvate până în momentul de față, preocuparea universității și a școlii doctorale este evidentă, preconizându-se ca până la următoarea vizită de evaluare toate recomandările să fie rezolvate.

Numărul cadrelor didactice coordonatoare de doctorat s-a dublat de la momentul evaluării din 2021, iar numărul studenților doctoranzi a fost mai eficient repartizat între profesorii îndrumători. Parte din concluziile relevate cu ocazia evaluării din 2021 se pot regăsi și în cazul de față, astfel, calitatea resursei umane atestată de activitatea performantă de cercetare științifică și artistică este remarcabilă, de asemeni e de apreciat mobilitatea foarte mare a studenților prin programe Erasmus+, flexibilitatea dialogului și comunicarea foarte bună dintre studenții doctoranzi și conducătorii de doctorat privind alegerea temelor de cercetare și programul de pregătire avansat, relația foarte bună dintre profesori si studenți, care este una de parteneriat, nu de superioritate din partea profesorilor, studenții afirmând că profesorii ii numesc „colegi", preocuparea constantă pentru optimizarea resurselor umane și materiale, fructificarea rezultatelor cercetării studenților doctoranzi și a conducătorilor de doctorat, valorificarea rezultatelor cercetării teoretice și artistice la nivel național și internațional de prestigiu.

Cercetarea doctorală a fost materializată eficient prin studii și articole publicate în reviste de specialitate, prin simpozioane și conferințe dedicate doctoranzilor, simpozioane, conferite și expoziții care au presupus realizarea unei colaborări între școlile doctorale din țară și între doctoranzii și profesorii coordonatori ai acestora, manifestări de înaltă anvergură în care colaborează cu toate celelalte școli doctorale de artă din țară, realizând numeroase expoziții coordonate de profesorii coordonatori și multe alte manifestări științifice.

Nr. crt.	Indicator de performanţă	Recomandare	Implementarea recomandărilor
1.	* A.1.3.3. Cel puțin 10% din totalul sumelor aferente granturilor doctorale obținute de universitate prin contract instituțional și prin taxe de școlarizare încasate de la studenții doctoranzi de la forma de învățământ cu taxă se	Alocarea bugetului aferent IOSUD –UADC si respectiv Scolii doctorale de Arte din veniturile studiilor universitare de doctorat pentru posibilitatea calculării procentului prevăzut.	*Neimplementat, în curs de implementare*

	utilizează pentru a deconta cheltuielile de formare profesională ale doctoranzilor (participarea la conferințe, școli de vară, cursuri, stagii în străinătate, publicare de articole de specialitate sau alte forme specifice de diseminare etc.).	Informarea studenților doctoranzi cu privire la posibilitatea accesării acestor fonduri si acordarea lor pe baza de proiecte personale, direct pentru finanțarea cercetării doctorale.	
2.	A.3.1.3. Disciplinele din programul de pregătire bazat pe studii universitare avansate aferente domeniului sunt susținute de cadre didactice sau cercetători care au calitatea de conducător de doctorat / abilitat, profesor / CS I sau conferențiar universitar / CSII cu expertiză probată în domeniul disciplinelor predate sau alți specialişti în domeniu care îndeplinesc standardele stabilite de instituție pentru funcțiile didactice şi de cercetare menționate anterior, în condițiile legii.	Creşterea numărului de cursuri predate în cadrul scolii doctorale şi diversificarea acestora.	*Implementat*
3.	* A.3.1.4. Ponderea conducătorilor de doctorat care coordonează concomitent maimult de 8 studenti doctoranzi, dar nu mai mult de 12, aflați în perioada studiilor universitare de doctorat, nu depășește 20%.	Creşterea numărului de profesori îndrumători de doctorat din Școala doctorală, în așa fel încât numărul de studenți repartizați fiecărui coordonator să nu fie mai mare de opt.	*Neimplementat, în curs de implementare*
4.	B.1.1.1. Raportul dintre numărul absolvenților la nivel de masterat ai altor instituții de învățământ superior din țară sau din străinătate care s-au înscris la concursul de admitere la studii universitare de doctorat în ultimii cinci ani şi numărul de locuri finanțate de la bugetul de stat scoase la concurs în cadrul domeniului de studii doctorale este de cel puțin 0,2 sau raportul dintre numărul candidaților în ultimii cinci ani şi numărul de locuri finanțate de la bugetul de stat scoase la concurs în cadrul domeniului de studii doctorale este de cel puțin 1,2.	Practici mai eficiente de atragere a studenților absolvenți ai altor instituții de învățământ din țară	*Neimplementat, în curs de implementare*
5.	B.1.2.2. Rata de exmatriculare a studenților doctoranzi, inclusiv în urma renunțării la studii, la 3, respectiv 4 ani de la admitere4, nu depăşeşte 30%.	O evidență mai clară a situației școlare a studenților doctoranzi si realizarea anuală a exmatriculărilor studenților care nu mai îndeplinesc	*Implementat*

		condițiile necesare statutului de doctorand.	
6.	B.3.2.1. Numărul de teze de doctorat alocate unui anumit referent provenind de la o instituție de învățământ superior, alta decât IOSUD evaluată, nu trebuie să depășească două (2) pentru tezele coordonate de același conducător de doctorat, într-un an.	Invitarea unui număr mai mare de referenți externi, pentru a exista posibilitatea reducerii numărului de teze alocate unui singur referent.	*Neimplementat, în curs de implementare*
7.	B.3.2.2. Raportul dintre numărul tezelor de doctorat alocate unui anumit referent științific provenit de la o altă instituție de învățământ superior decât cea în care se organizează susținerea tezei de doctorat și numărul tezelor de doctorat susținute în același domeniu de doctorat din cadrul școlii doctorale nu trebuie să fie mai mare de 0.3, prin raportare la situația înregistrată în ultimii cinci ani. Se analizează doar dacă în domeniul de doctorat evaluat au fost susținute minimum zece teze de doctorat în ultimii cinci ani.	Invitarea unui număr mai mare de referenți externi, pentru a exista posibilitatea reducerii numărului de teze alocate unui singur referent.	*Neimplementat, în curs de implementare*

Recomandări:

- Continuarea implementărilor propunerilor de finanțare a documentării și cercetării studenților doctoranzi în așa fel încât până la următoarea evaluare să se atingă pragul de 10% din finanțarea doctorală.
- Continuarea procesului de admitere a noi membri coordonatori de doctorat în Școala doctorală, în așa - fel încât numărul de studenți doctoranzi alocat fiecărui profesor coordonator să nu mai depășească cifra 8
- Elaborarea unor practici mai eficiente de mediatizare și promovare a Școlii doctorale în vederea atragerii de noi candidați din centre universitare din țară și străinătate
- Aplicarea cât mai eficientă a strategiei de promovare a doctoratelor în cotutelă, atât la nivel intern cât și internațional
- Invitarea unui număr mai mare de referenți externi, pentru a exista posibilitatea reducerii numărului de teze alocate unui singur referent.
- continuarea structurării site-ului școlii doctorale și eficientizarea lui cât mai bună în vederea ușurinței informării studenților
- Mobilizarea mai eficientă a doctoranzilor în așa fel încât aceștia sa nu fie nevoiți să își prelungească foarte mult perioada de școlarizare.